

Ο Γέρων Ιωσήφ ο Βατοπαιδινός: ένας άνθρωπος πληθωρικής πατρικής αγάπης (Χρυσόστομος Παπαδάκης, Αρχιμανδρίτης του Οικουμενικού Θρόνου)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

**ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟΝΤΑ ΙΩΣΗΦ ΤΟΝ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟ
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 19 Απριλίου 2018**

Πέρασαν εννέα χρόνια από την κοίμηση του μακαρίου Γεροντός μας Ιωσήφ του Βατοπαιδινού. Όλα αυτά τα χρόνια, ήταν έντονη η προσδοκία πολλών φιλοθέων ψυχών να δούν εκδεδομένη τη βιογραφία του. Δεν υπήρχε βέβαια περίπτωση να μην προβεί σε τέτοια έκδοση η Ιερά Μεγίστη Μονή του Βατοπαιδίου, για εκείνον στον οποίο οφείλει την αναγέννησή της.

Όμως δεν βιάστηκε.

Για τον ικανό οιακοστρόφο της και ακοίμητο εργάτη του αγαθού, Γέροντα Εφραίμ, δεν αποτελούσε αυτό πρώτη προτεραιότητα. Με πολλή σύνεση έκρινε, ότι η απόσταση χρόνου θα διεφύλασσε το κείμενο από συναισθηματικό χρώμα όπως ο ενθουσιασμός, η πικρία η κάποιας μορφής υπερβολή, τα οποία θα ήταν ανθρωπίνως δικαιολογημένα, μόνο τον πρώτο καιρό.

Ο χρόνος συντελεί πάντα στην ωριμότητα και ορθή αξιολόγηση λόγων και έργων. Γίνεται φίλτρο για ποιοτικό αποτέλεσμα.

Αυτό που μας παραδίδει απόψε ο σεβαστός συγγραφέας, το χαρακτηρίζει η υπευθυνότητα, η ακρίβεια εκθέσεως των γεγονότων, η παράθεσις μαρτυριών, η σαφήνεια λόγου, η ευταξία νοημάτων. Και όλα αυτά σε γλώσσα ρέουσα, με επιτυχή την πλοκή της, με τα απαραίτητα αποσπάσματα λόγων του βιογραφουμένου Γέροντος. Οι πολλές επιστολές του, αποτελούν την πολυτιμότερη και πλουσιότερη πηγή. Φέρνουν στο φως άγνωστα στοιχεία της μοναστικής του πορείας. Από τα πρώτα του βήματα στο Σταυροβούνι, μέχρι τον ελλιμενισμό του ιδίου και της συνοδείας του στο Βατοπαίδι, με αποδεδειγμένη ποικιλοτρόπως τη Θεομητορική βουλή.

Άλλες πηγές ήσαν τα βιβλία του, οι οπτικοακουστικώς καταγεγραμμένες ομιλίες του, καθώς και οι προσωπικές μαρτυρίες πνευματικών του παιδιών.

Η έρευνα, η επιλογή, η ταξινόμηση του υλικού και η διαμόρφωσή του σε τελικό κείμενο, ήταν έργο επίπονο και χρονοβόρο. Το ενίσχυε όμως άνωθεν η ευχή του Γέροντος, ο οποίος κατά κόρον edίδασκε την αρετή της φιλοπονίας.

Καρπός τέτοιας φιλοπονίας του αγίου Καθηγουμένου είναι ο παρουσιαζόμενος «συναξαριακός» τόμος. Για τη συγγραφή του, ήτο το πλέον κατάλληλο πρόσωπο, διότι έζησε τον μακάριο επί μακρά και αδιάκοπη σειρά ετών. Ασκήθηκε πολύ στην υπακοή και αυτό του είχε αναπαύσει τα πατρικά σπλάχνα. Η υποκοή του τόσο προ της ηγουμενίας, όσο και μετά την ανάληψή της, ήτο υποδειγματική, διότι γινόταν με πίστη και αφοσίωση. Η μαθητεία του ήτο πρόθυμη και διαρκής, ακόμη και στις λεπτομέρειες. Η δε εμπειρία του ως διαδόχου στην ευθύνη της πνευματικής πατρότητος της συνοδείας, μεγάλη. Αλλ' υπήρξε και κάτι ακόμη· το μέγα κεφάλαιο του πόνου, διά του οποίου ως γνήσιος υιός, είχε γίνει βιωματικός κοινωνός του σταυρού του Γέροντος. Αυτό το βίωμα τον βοήθησε στη βαθύτερη κατανόηση της ακάκου ψυχής του Πατρός του, και με πνευματική ασφάλεια μπόρεσε απαθώς να αποτυπώσει αλήθειες μέσα στις σελίδες αυτές.

Στην έκδοση προτάσσεται το σεπτό Γράμμα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού ημών Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Πρόκειται περί ύμνου για τον Γέροντα Ιωσήφ, τον οποίο συνέθεσε η ιερά πατριαρχική γραφίδα και επισημοποίησε η βαρύτητα της υπογραφής του ως Επισκόπου του Αγίου Όρους και Πατριάρχου του Γένους.

Η «εισαγωγή» έχει προσωπικό, εξομολογητικό χαρακτήρα. Κείμενο επιτυχώς τοποθετημένο ως εισαγωγή, διότι τα αυτοβιογραφικά στοιχεία που παραθέτει ο πολυσέβαστος Ηγούμενος, παρουσιάζουν εναργώς τους τρόπους ενεργείας της Θείας Προνοίας, από τα πρώτα καρδιακά σκιρτήματα της εν Χριστώ ζωής, ως την ένταξή του στη συνοδεία του Γέροντος Ιωσήφ για 28 ολόκληρα χρόνια.

Στην τελευταία παράγραφο γράφει· «Η βιογραφία και η ενάρετη ζωή του Γέροντός μας Ιωσήφ του Βατοπαιδινού, που παρουσιάζεται στο παρόν βιβλίο είναι ένα τόλμημα εκ μέρους μας, διότι φοβούμαι, μήπως δεν καταφέραμε να εκθέσουμε στις πραγματικές της διαστάσεις την ενάρετη προσωπικότητά του, να προσεγγίσουμε την «βαθείαν καρδίαν» του. Δεν παύει όμως να αποτελεί μία έκφραση της αγάπης μας προς το πρόσωπό του, αλλά και μία ταπεινή προσφορά, σε όσους όλο αυτό το διάστημα μετά την κοίμησή του μας ζητούσαν να εκδώσουμε κάτι σχετικό» [1].

Και ο ευτελής ομιλών τούτη την ώρα, τολμά να πεί, ότι αυτός ο φόβος, αυτή η συναίσθηση, έφερε αυτό το αποτέλεσμα για το οποίο του είμεθα ευγνώμονες.

Ήταν αδύνατον να παρουσιάσουμε το περιεχόμενο του τόμου και μάλιστα κατά κεφάλαιο. Ο μελετητής μπορεί να το διεξέλθει μόνος του στον ήσυχο χώρο της επιλογής του, καθώς και να δει πλήθος φωτογραφιών. Προτιμήσαμε, λοιπόν, με βάση το περιεχόμενο, να αναδείξουμε ελάχιστες από τις πολλές πτυχές της οσίας προσωπικότητας του πολυεδρικού αυτού πνευματικού αδάμαντος.

1. Αρχιμ. Εφραίμ Βατοπαιδινού, *Γέρων Ιωσήφ Βατοπαιδινός*, Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου, 2018, σελ. 21.

1ον. Η δια της Θεοπτίας κλήση

Στα 15 του χρόνια, και ενώ βρισκόταν σ' ένα ύψωμα της Πάφου, βυθισμένος στο σκοτεινό κενό από συναίσθηση της ματαιότητας, μετά από την παρακολούθηση ενός ντοκιμαντέρ με σκηνές από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Μικρασιατική Καταστροφή, του εμφανίσθηκε αισθητά, μέσα σε υπερκόσμιο φως ο Κύριος, γεμάτος αγάπη και του είπε· «Σωκράτη, γι' αυτό έπλασα τον άνθρωπο; ο άνθρωπος είναι αθάνατος». Το θαύμα που συντελέστηκε στην ψυχή του εφήβου Σωκράτη, δεν θα μπορούσε να περιγραφεί ποτέ με λόγια, ούτε από τον ίδιο. Συνειδητοποίησε όμως, ότι όλα που αφορούσαν στην θεία κλήση του, άρχισαν τότε. Η πυρπόληση της καρδιάς του από την αγάπη του Χριστού, θα την έκανε για πάντα «καιομένη» όπως του Λουκά και του Κλεόπα όταν τους εμφανίστηκε ο Αναστάς Κύριος στην πορεία προς Εμμαούς [2]. Η ολόθυμη και ισόβια αφιέρωσή του, αυτή την όραση είχε αρχή. Αυτή αναζωπύρωνε τον ζήλο του. Με την ανάμνησή της έζησε και ετελειώθη.... Τότε «διήνοιξεν αυτού τον νούν του συνιέναι τας γραφάς» [3], όπως στους αγράμματους Αποστόλους μετά την Ανάσταση.

Μόλις της τρίτης Δημοτικού ήταν ο Σωκράτης. Ένα χρόνο μετά την θεοπτία, κατά τον οποίο είχε παφλασμούς θείου έρωτος, πηγαίνει στο ασκητικό Σταυροβούνι. Παράλληλα με τους σωματικούς κόπους που φαίνονται απίστευτοι, ενώ πριν είχε δυσκολία και στην ανάγνωση, τώρα διαβάζει, κατανοεί και αποστηθίζει τις άγιες Γραφές και έργα Πατερικά, στο πρωτότυπο. Αυτών των ιερών κειμένων θα γινόταν δεινός ερμηνευτής και αναλυτής με την πάροδο του χρόνου. Σ' αυτή την θεοπτία βρισκόταν η ρίζα του θεολογικού του χαρίσματος, για το οποίο θα έβλεπε αποκαλυπτικό σημείο ο Όσιος Ιωσήφ ο Ησυχαστής, και θα γινόταν αιτία όχι μόνο να τον δεχτεί στη συνοδεία του, αλλά και να του δώσει και το όνομά του.

Ο θείος έρωτας με τον οποίο είχε τρωθεί η καρδιά του θα γινόταν ασίγαστος πόθος για αναχώρηση από τον κόσμο στα τέλη της ζωής του. «Παιδί μου, περιμένω το τραίνο και δεν έρχεται» έλεγε στον Γ. Εφραίμ. Ποθούσε πλέον να βλέπει αιωνίως του «προσώπου του Χριστού το κάλλος το άρρητον».

Η κλήση πολλών αγίων ανθρώπων διά μέσου των αιώνων έγινε με Θεοφάνεια, η αγιοφάνεια η κάποιο μεγάλο θεόθεν σημείο. Μακρύς ο κατάλογος στους συναξαριστές. Γι' αυτό και θα αναφερθούμε μόνο σε δύο σύγχρονους του Γέροντός μας Οσίους, των οποίων η εμπειρία βοηθά να αξιολογήσουμε αυτήν του Γέροντος

Ιωσήφ.

Δεκαπέντε ετών ήταν και ο άγιος Παΐσιος όταν αξιώθηκε της αυτής θεοπτίας, «ζάλην ένδοθεν έχων λογισμών αμφιβόλων» [4], μετά από τη θεωρία του Δαρβίνου που του ανέπτυξε κάποιος φίλος του αδελφού του με σκοπό να του κλονίσει την πίστη. Του παρουσιάστηκε αισθητά τότε ο Χριστός μέσα σε υπερκόσμιο φως, με το Ευαγγέλιο στο χέρι που έγραφε· «ο πιστεύων εις εμέ, καν αποθάνη ζήσεται» [5]. Τα λόγια αυτά του τα είπε επίσης, με πολλή αγάπη. [6] Η θέα και η αγάπη του Κυρίου, όχι μόνο του διέλυσε τη ζάλη των λογισμών, αλλά έκανε και εκείνου την καρδιά διά βίου «καιομένην» από θείο έρωτα και έγινε αυτός που έγινε ο άγιος Παΐσιος.

Είκοσι δύο ετών νέος Μοναχός, ήταν και ο όσιος εν Μοναχοίς και μέγιστος εν υμνογράφοις Γεράσιμος ο Μικραγιαννανίτης, Υμνογράφος της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, μόνος στην Καλύβη του Τιμίου Προδρόμου, της τότε απaráκλητης Σκήτης της Μικράς Αγίας Άννης, εγκαταλελειμμένος εκείνη τη χρονιά, το 1925, από τον γέροντά του, ο οποίος από άκριτο ζήλο εντάχθηκε στους Ζηλωτές και βγήκε στον κόσμο για να αγωνισθεί υπέρ του παλαιομερολογιτικού σχίσματος, αξιώθηκε ο π. Γεράσιμος Θεοφανείας. Υπέστη σκληρούς πειρασμούς και επιθέσεις διαμόνων. Τότε είδε και αυτός αισθητώς τον Κύριον που έλαμπε –όπως εδιηγείτο– υπέρ τον ήλιον και του είπε· «Τι έχεις τέκνον μου; δεν σε εγκατέλειψα, είμαι πλησίον σου· σε εδοκίμασα και ήδη παρήλθον όλα» [7]. Και έλεγε ο πολύς Γεράσιμος· «Έκτοτε χαίρω την εν Κυρίω χαράν και αγωνίζομαι κατά δύναμιν διά να σώσω εμαυτόν». Στα πνευματικά του παιδιά, διηγούμενος άλλη φορά το γεγονός, απεκάλυψε μια θαυμαστή λεπτομέρεια· ότι ο Κύριος του παρουσιάστηκε τότε με τους τύπους των ήλων και την πληγωμένη πλευρά. Μεγάλη σημασία είχαν τα σύμβολα του πάθους! Τότε του έδωσε το πλούσιο χάρισμα της υμνογραφίας. Εκείνης της χρονιάς, 1925, είναι τα πρώτα χειρόγραφα της υμνογραφίας του τα οποία βρήκαν οι υποτακτικοί του μετά την κοίμησή του.

Στη ζωή του μακαρίου Γέροντός μας Ιωσήφ ακολούθησαν έκτοτε πολλά θεία σημεία κατ' όναρ και καθ' ύπαρ. Θείες αντιλήψεις, κατά τις οποίες εθεραπεύετο από βασανιστικές ασθένειες η ήσαν προειδοποιήσεις πειρασμών η είχαν ρόλο παρακλητικό στη σταυροφόρο πορεία του.

2. Λουκ. 24,32.

3. Λουκ. 24,45.

4. Χαιρετισμοί της Θεοτόκου.

5. Ιω. 11,25.

6. Ιερομ. Ισαάκ, *Βίος Γέροντος Παΐσιου του Αγιορείτου*, Άγιον Όρος 2004, σελ. 50-51.

7. Θεοκλήτου Μον. Διονυσιάτου, *Γεράσιμος Μοναχός Μικραγιαννανίτης*,

Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 76, 83, 159.

2ον. Ο ζήλος του

Ο Γέροντας υπήρξε φαινόμενο ζήλου κατ' επίγνωσιν, κάτι που εύκολα θα διαπιστώσει ο αναγνώστης. Σφράγισε όλους τους τομείς της διακονίας του, παράλληλα με την εσωτερική του επιμέλεια. Και ως αδελφός της Μονής Σταυροβουνίου, και στη συνοδεία του Μεγάλου Ησυχαστού, και στα κοινά της Νέας Σκήτης, και στην Μίνθη και στο Κουτλουμούσι και στο Βατοπαίδι, απεδείχθη αμείωτος ο ζήλος του. Έντονος πάντοτε, και σε καιρούς γαλήνης, και διωγμών, και στη νεότητά του και στο γήρας του. Μα το πιο θαυμαστό ήταν, ότι μόλις ανελάμβανε λίγες δυνάμεις μετά τα εμφράγματα τα οποία τον έφερναν στο χείλος του τάφου, επανεύρισκε τον ρυθμό του. Με αυτόν τον αδιάλειπτο ζήλο του, ενέπνεε την συνοδεία του, μα και όσους είχαν συνδεθεί μαζί του στον φιλότιμο αγώνα της αξιοποιήσεως του χρόνου εν Χριστώ.

Δεν συμβιβάζοταν με τα χρονικά κενά και τα άσκοπα πράγματα. Ο όσιος Γέρων Εφραίμ ο Κατουνακιώτης με τον οποίο είχε βαθύτατο σύνδεσμο και θα έχετε την ευκαιρία να διαβάσετε και σημαντικές επιστολές του, έλεγε συχνά περί του θέματος του ζήλου· «Ο καλόγερος στην αρχή έχει ζήλο σαν τον Άθωνα, και στο τέλος του μένει σαν φουντούκι». Να γιατί ο Γερο-Ιωσήφ, υπήρξε φαινόμενο και στο θέμα του ζήλου.

3ο. Το εκκλησιαστικό του φρόνημα

Τα όσα γράφει ο Οικουμενικός Πατριάρχης περί του υγιούς εκκλησιαστικού φρονήματος του Γέροντος στο σεπτό του Γράμμα, αποδεικτικώς εκτίθενται από τον άγιο Καθηγούμενο στα ανάλογα κεφάλαια. Δηλαδή στο ζήτημα της άδικης ταλαιπωρίας του στη Κύπρο και στα της επανδρώσεως των Ιερών Μονών Κουτλουμουσίου και Βατοπαιδίου. Η εκτίμηση που έτρεφαν στο πρόσωπό του τόσο ο αοίδιμος Πατριάρχης Δημήτριος και ιδιαίτατα ο Παναγιώτατος Βαρθολομαίος, ο

και εγγράφως και επισήμως ομολογών ότι είχε «ιδίαν αντίληψιν» και «προσωπικήν πείραν», είχε ασφαλώς να κάμει και με εσωτερική πληροφορία του Αγίου Πνεύματος, η οποία επέδρασε θαυματουργικά στην ανάσταση του Βατοπαιδίου.

Σοφότατα ο συγγραφεύς, βάσει γραπτών μαρτυριών αποδεικνύει το εκκλησιαστικό ήθος του Γέροντος, όταν ανταποκρίθηκε σε κλήση της Εκκλησίας της ιδιαιτέρας του Πατρίδος Κύπρου. Και ο,τι αφορούσε στην ίδρυση Μονής, και ο,τι αφορούσε σε ομιλίες που πραγματοποιούσε σε πολλά μέρη, δεν ενεργούσε αυθαίρετα· έκανε υπακοή στον Επίσκοπο· για δε τις προτάσεις που είχε σχετικά με ομιλίες, ζητούσε την κανονική άδεια πάντοτε από τον Επίσκοπο στην κανονική δικαιοδοσία του οποίου θα πήγαινε. Αλλά το υγιές εκκλησιαστικό του φρόνημα, υπεγράφη με αίμα στα δύσκολα. Όταν χάριν της ειρήνης και ενότητας της Εκκλησίας, «έδωκε τόπον τη οργή» [8] και ταπεινωθείς και σιωπών, έγινε εκουσίως ποδόμακτρο και ανεχώρησε εμπιστευόμενος όπως πάντα τη Θεία Πρόνοια.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια του εκκλησιαστικού φρονήματος εργαζόμενος, δεν υπεισήρχετο ποτέ στο έργο των εξομολόγων, αλλά το ενίσχυε. Και μάλιστα οδηγούσε προς τα εξομολογητήρια ψυχές για να εκκλησιάσουν και τη ζωή τους. Οι αναρίθμητες επιστολές του σε πολλά πρόσωπα κάθε ηλικίας, αποσκοπούσαν στο να στηριχθούν στην εν Χριστώ ζωή. Δεκάδες θα ήταν οι τόμοι, αν ήταν δυνατόν να συγκετρωθεί όλο το υλικό. Κατά τούτο, αναδείχθηκε ως ο μεγαλύτερος επιστολογράφος των συγχρόνων οσίων μορφών και ακούραστος διδάσκαλος της ποιμαντικής του προσώπου. Η τεράστια επιστολογραφία του η οποία χρειάστηκε χιλιάδες ώρες από την νυκτερινή του ανάπαυση, μαζί με τον πολύ χρόνο που αφιέρωνε στην κάθε ψυχή κατά τις συναντήσεις του, θυμίζει το του Αποστόλου Παύλου, «νύκτα και ημέραν ουκ επαυσάμην μετά δακρύων νουθετών ένα έκαστον» [9].

8. Ρωμ. 12,19.

9. Πράξ. 20,31.

4ο. Οι συκοφαντίες

Τελευταία αφήσαμε την προσκυνηματική αναφορά στον σταυρό του. Κατά καιρούς τον πλησίασαν άνθρωποι ζητώντας του πνευματική καθοδήγηση. Είχαν όμως χαλασμένο λογισμό, είτε από πάθη που τους είχαν γίνει κατάσταση ψυχής, είτε από αδιάγνωστη ψυχοπάθεια με την ιατρική έννοια του όρου. Αυτά τα πρόσωπα έγιναν όργανα του αντιδίκου και προξένησαν μεγάλους πειρασμούς και θλίψεις. Ο μακάριος, αν και προικισμένος με εξαιρετική ευφυΐα, δεν μπορούσε να διακρίνει τον κίνδυνο. Υπερείχε μέσα του το άκακον. Κατά τις Παροιμίες της Παλαιάς Διαθήκης, «άκακος πιστεύει παντί λόγω» [10]. Τους πάντες εδέχετο με την ίδια

διάθεση και προθυμία. «Σοφοίς τε και ανοήτοις οφειλέτης ειμί» [11], έλεγε, όπως ο Παύλος.

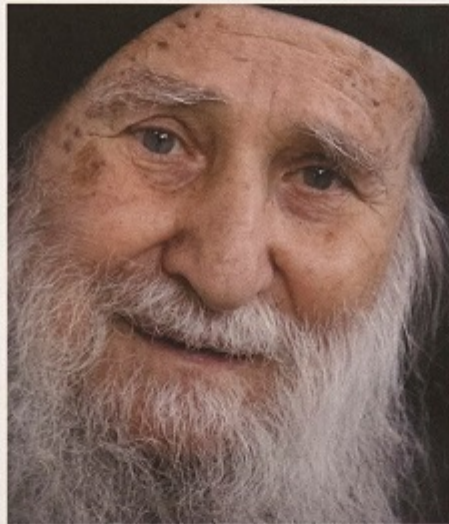
Και βέβαια, λειτούργησε ο πνευματικός νόμος. Υπήρξε αμείλικτος, και κυρίως για το τραγικό εκείνο πρόσωπο που ξεσήκωσε στην Κύπρο τη θύελλα. Όμως απεδείχθη περίτραπενα η ανεξικακία του οσιωτάτου ανδρός, όπως του Κυρίου επί του Σταυρού, και του Πρωτομάρτυρος Στεφάνου κατά τον λιθοβολισμό.

Η ανεξικακία ήταν κτήμα του, διότι ήταν μεγάλος εμπειρικός διδάσκαλος της αυτομεμψίας και καθηγητής της αληθινής μετανοίας.

ΑΡΧΙΜ. ΕΦΡΑΙΜ
ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΥ

ΓΕΡΩΝ ΙΩΣΗΦ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΣ

[1.7.1921 – 1.7.2009]

ΙΕΡΑ ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΟΝΗ
ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ

Παρέμενε ειρηνικός, διότι –όπως έλεγε– δεν μπορούσε κανείς να τον κατηγορήσει όπως ο ίδιος κατηγορούσε τον εαυτό του. Δεν πονούσε για τη δική του σπίλωση και κατατρεγμό, αλλά για την πτώση των ανθρώπων αυτών και προσευχόταν μετά δακρύων γι' αυτούς. Ως μόνο ένοχο, θεωρούσε το «αρχαίον κακόν», όπως συνήθιζε

να αποκαλεί τον διάβολο, για τον οποίο έτρεφε μεγάλη απέχθεια, έχοντας πείρα του πολέμου του στην έρημο. Αυτός επειδή δεν υπήρχε περίπτωση να πληγώσει τον ίδιο τον Γέροντα ευθέως, σχεδίασε και πραγμάτωσε αργότερα σκληρό πόλεμο κατά των δύο εκλεκτών του υιών Αθανασίου και Εφραίμ, οι οποίοι είχαν σταθεί ακλόνητοι. Ήταν «οι διαμεμενηκότες μετ' αυτού εν τοις πειρασμοίς αυτού» [12].

Ο Γερο-Ιωσήφ, ήταν άνθρωπος πληθωρικής πατρικής αγάπης. Δεν φταίει εκείνος, αν κάποιοι δεν μπόρεσαν να την αντέξουν. Το νερό ήταν πολύ και ορμητικό, διότι η Χάρις που είχε ήταν πλούσια. Κάποιοι, ήσαν μικρά, πολύ μικρά σκεύη. Λίγη αυτογνωσία να είχαν, θα έπαιρναν με ταπείνωση και ευγνωμοσύνη αυτό το λίγο που μπορούσαν να χωρέσουν και θα ωφελούντο. Είναι όμως πολύ δύκολο στην ψυχή με κρυφό εγωισμό να παραδεχτεί το έλλειμμά της.

Μέσα στη δίνη του πειρασμού, εκείνον τον ενδιέφερε το επόμενο βήμα. Και για να ήταν βέβαιος ότι είναι θείο θέλημα, πάντα ρωτούσε τον Άγιο Παΐσιο και τον Γέροντα Εφραίμ τον Κατουνακιώτη. Ο δεύτερος θα έγραφε στον τότε Ιερομόναχο Αθανάσιο, και νυν Μητροπολίτη Λεμεσού, στις 26 Αυγούστου του 1987, κατά τον πρώτο καιρό στο Βατοπαίδι· «ο Γέροντάς σας, όλος του ο βίος είναι περιπέτειες· και πάλιν θλίψεις, και πάλιν βάσανα και πάλιν δάκρυα και πάλιν από την αρχήν περιπέτειες. Ναί, αλλά πόση δόξα και μαρτυρικοί στέφανοι τον περιμένουν; Το σκεφθήκατε αυτό;» [13]. Όλο αυτό το μαρτύριο, θα οδηγούσε στη Βατοπαιδινή ευλογία, όταν η Παναγία θα του εμπιστευόταν τη Μεγίστη Μονή της με την Ζώνη της. Εκεί, παράλληλα με τους μόχθους, θα έβλεπε την αύξηση και προκοπή της συνοδείας του, τη φωτεινή διαδρομή των χαρισματικών, ηγαπημένων του υιών και συγκυρηναίων του σταυρού του, Αθανασίου και Εφραίμ. Εκεί θα παρέδιδε την οσία του ψυχή με ένα μοναδικό σημείο εξ ουρανού στο σκήνωμά του.

Εκεί θα εθάπτετο εντός της Μονής ως νέος κτίτωρ.

Φρονούμε, ότι η σταυρική του πορεία ήταν το πιο ιερό κεφάλαιο της ζωής του και πρόξενο αφθόνου και αφθίτου χάριτος.

Ευχαριστούμε θερμώς τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμο, ο οποίος με την πατρική του αγάπη και εμπιστοσύνη συνεχίζει να αγκαλιάζει τον άγιο Ηγούμενο.

Από του βήματος αυτού επίσης διαβεβαιώνουμε ότι κρατούμε αταλάντευτη την ευλάβεια και αφοσίωσή μας στην Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, συνεχίζοντας τη γραμμή του ιερού Πατρός μας.

Προσωπικά ευχαριστούμε τον Πανοσιολογιώτατο Καθηγούμενο Γέροντα Εφραίμ που μας εμπιστεύθηκε την παρουσίαση του πονήματός του.

Αφού σας ευχαριστήσουμε όλους για την καλωσύνη και υπομονή που είχατε να μας ακούσετε, τελειώνουμε με την πατρική προτροπή του Πατριάρχου μας· «Προτρεπόμεθα όθεν πατρικώς, όπως άπαντες οι αναγνώσται του ανά χείρας βιβλίου, λαικοί, κληρικοί τε και μοναχοί, παραδειγματισθώσιν εκ του βίου και του εκκλησιαστικού ήθους του μακαριστού Γέροντος Ιωσήφ, εκ του υγιούς εκκλησιολογικού φρονήματος αυτού και της σχέσεώς του μετά της Μητρός Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, εκ της αρετής και της υπακοής αυτού, κατασταθώσι δε ούτω συνέκδημοι της αγάπης και της υπακοής, αρετών, τας οποίας ο μακαριστός Γέρων εθεώρει οντολογικά στοιχεία της ψυχής του πνευματικώς αγωνιζομένου και τελικώς ηγιασμένου ανθρώπου».

10. Παροιμ. 14,15.

11. Ρωμ. 1,14.

12. Λουκ. 22,28.

13. Αρχιμ. Εφραίμ, μν. έργ. σελ. 393.